23/09/2021

Povestea deshumării osemintelor Episcopului Nifon Niculescu al Dunării de Jos

Osemintele Episcopului Nifon Niculescu al Dunării de Jos, deshumate în iulie din Cimitirul Șerban Vodă – Bellu al Capitalei, urmează să fie strămutate la finele săptămânii în Catedrala Arhiepiscopală din Galați, pe care ierarhul a ctitorit-o. Această acțiune a fost posibilă prin devotamentul unor voluntari din Biserică.

Povestea a început cu o documentare despre filantropul dâmbovițean Iorgu Dumitrescu, colaborator al episcopului din vremea când acesta era Arhi-ereu-vicar al Mitropoliei Ungro-vlahiei. Cercetările l-au condus pe Ionuț-Daniel Barbu, redactor la revista Ortodoxia a Patriarhiei Române, la locul de veci al ierarhului: Cimitirul Șerban Vodă – Bellu din Capitală.

„În acest demers, de mare ajutor au fost informațiile din cartea istoricului Gheorghe Bezviconi, Necropola Capitalei, monografistul de referință al Cimitirului Bellu indicând figura 36, locul 24”, spune Ionuț-Daniel Barbu. Au urmat lucrări de înfrumusețare a locului și de păstrare a acestuia în bună rânduială.

În 27 octombrie 2019, Părintele Gheorghe Sima și o parte din comunitatea Bisericii Dobroteasa, unde Ionuț-Daniel Barbu este fiu duhovnicesc de mult timp, au

organizat o pomenire a ierarhului la mormânt. Slujba a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Casian al Dunării de Jos, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

Atunci s-a discutat despre posibilitatea strămutării osemintelor la Catedrala din Galați, pe care ierarhul o ctitorise. Cu binecuvântarea părintelui arhiepiscop, Ionuț-Daniel Barbu și voluntara Nicoleta-Liliana Dinu de la Parohia Dobroteasa și-au asumat să caute concesionarul actual al locului de veci.

Cercetările au fost dificile, având ca punct de pornire doar celelalte nume înscrise la locul de veci. Pe parcurs, a prins contur și o idee mai veche: realizarea unei cărți despre clerici și ierarhi înmormântați la Bellu. „Dacă tot am găsit un episcop, am zis să vedem ce ierarhi mai sunt înmormântați în acest cimitir; apoi ne-am extins cercetarea și către preoți și părinți-profesori”, își amintește Nicoleta-Liliana Dinu.

Ea l-a ajutat pe Ionuț-Daniel Barbu, demarând documentarea și studierea surselor

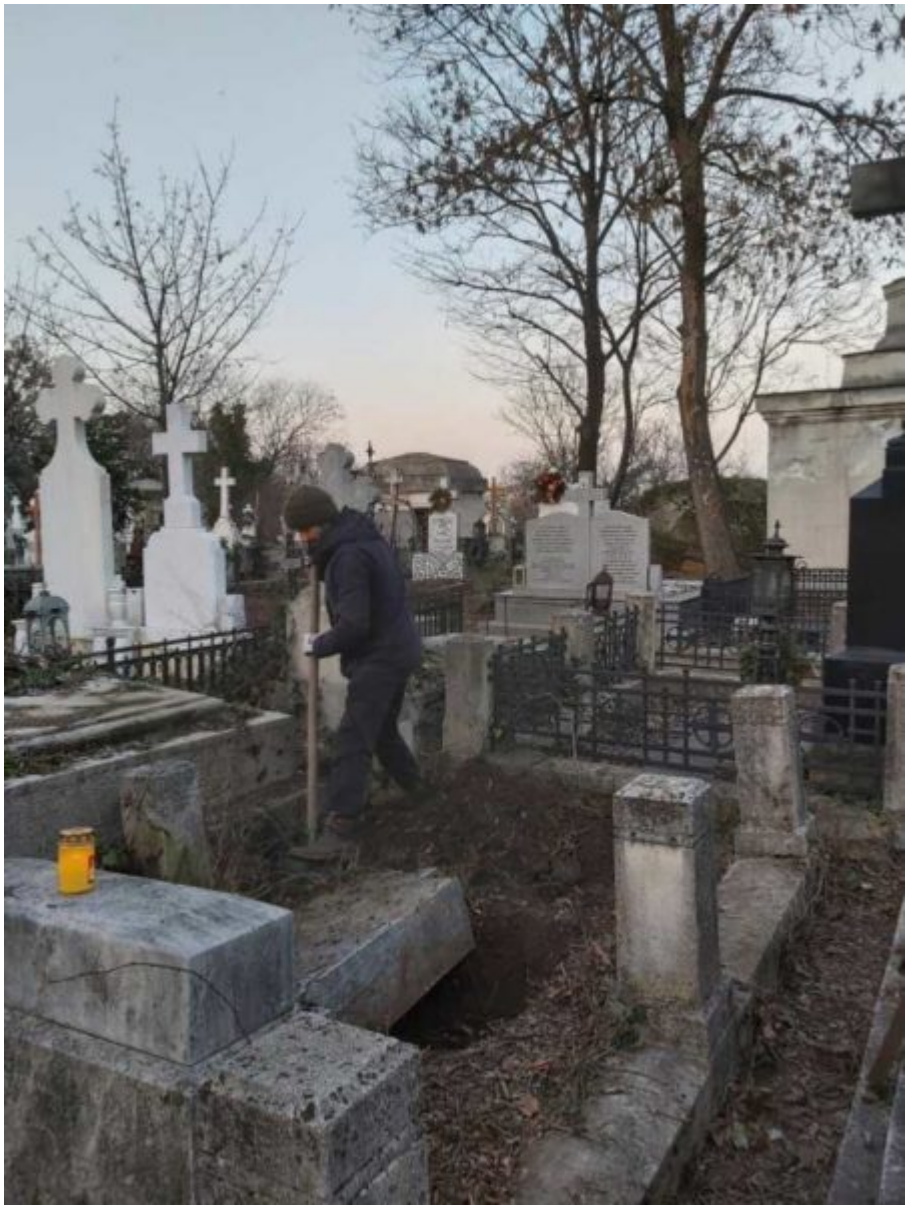
disponibile arhivate electronic ori pe suport fizic (cărți, articole, alte documente, etc.).

Inventarul numelor importante de la Bellu
„Începând din ianuarie 2021, am parcurs, mormânt cu mormânt, toate cele 126 figuri dispuse pe o suprafață de peste 20 ha, însumând aproape 15.000 de locuri de veci, din cimitirul ortodox și cel militar, și tot atâtea inscripții funerare, citite fiecare în parte”, povestește Ionuț-Daniel Barbu.

Pentru aceasta, pe lângă munca împreună cu colega voluntară, cu laptopul ori condeiul (căci datele din teren necesitau sistematizare, fiind extrem de multe), a lucrat cu foarfeca de tuns iarbă, cu fierăstrăul, cu lopata și cu mătura. „Am considerat-o cinste”, spune el.

Au rezultat 6.000 de fotografii și o listă cu aproximativ 500 de morminte ale unor personalități bisericești și naționale.

Au găsit 10 ierarhi, 225 de preoți de mir (printre care și profesori de teologie), 6 diaconi, 6 monahi (de la simplu monah la arhimandrit), 15 profesori de teologie ori teologi și multe personalități care au avut legătură cu Ortodoxia românească în timpul vieții lor pământești: ctitori, filantropi, arhitecți și pictori de biserici, istorici, artiști, oameni de știință.

Multe monumente erau cuprinse de vegetație, aveau scrisul estompat de intemperii ori sau erau prăvălite, de cele mai multe ori cu inscripția funerară în jos.

În unele cazuri, ca la profesorii de teologie Ioan Cornoiu și Nicolae Dobrescu, pictorul Gheorghe Tattarescu, filantropul Nicolae Amira și Spiru Haret, s-a lucrat succesiv, săpând, defrișând și curățând în mai multe zile, numai pentru a le degaja și a face inscripțiile lizibile.

Găsirea concesionarului și deshumarea

Între timp, au reușit să găsească în documente o adresă la care locuise fiul adoptiv al Episcopului Nifon, muzicianul Simeon Nicolescu, imobil în care acesta fondase Societatea Simfonică Muzica. „Am rugat un voluntar să supravegheze adresa, pentru a putea contacta pe cineva”, povestește Ionuț-Daniel Barbu.

Așa l-au găsit, în iunie 2021, pe concesionar, domnul Sorin Gabriel Marin.

„Eu văzusem că la mormânt se curăța și se puneau flori. Odată am găsit și o panglică tricoloră. Dar nu am reușit să aflu cine făcea aceasta”, a spus Sorin Gabriel Marin. Mama sa le îngrijise pe nepoatele episcopului (cele două fiice ale lui Simeon Nicolescu) și moștenise de la ele locul de veci.

Deschiderea domnului Marian pentru proiect a fost totală: a fost imediat de acord cu ideea strămutării, a întocmit actele necesare și a achitat taxele. „Chiar m-am bucurat. A mers foarte rapid, într-o lună s-a rezolvat ce nu se rezolvase de ani de zile”, a declarat Sorin Gabriel Marin.

În 21 iulie 2021, în jurul orei 13:00, cazmaua a lovit bolta unei cripte îngropate la peste doi metri. Era cripta episcopului. În jurul capului avea mitra, iar alături s-a

găsit engolpionul datat „1895”, pe care îl purta când s-a fotografiat pentru cartea sa de muzică bisericească publicată în 1902.

„M-am simțit ușurat”, spune acum Sorin Gabriel Marian. „Cred că mi-am dat seama că locul lui era în biserica sa, acolo unde poate fi cinstit și pomenit cum se cuvine.”

„Merită să se odihnească în catedrala din Galați, pe care a construit-o în vremuri grele și a sfințit-o în timp ce în apropiere se auzeau tunurile de pe frontul Primului Război Mondial”, subliniază și Nicoleta-Liliana Dinu.

Vineri, la Biserica Albă din București, are loc așezarea într-o casetă specială confecționată a cinstitelor oseminte ale Episcopului Nifon Niculescu. A fost aleasă această biserică pentru că acolo și-a început preoția. Osemintele și obiectele liturgice-arhierești găsite în mormânt vor ajunge vineri seară la Catedrala

Arhiepiscopală „Sf. Ap. Andrei” din Galați, unde ierarhul își va găsi odihna cuvenită.

În curând, la Editura Basilica a Patriarhiei Române va apărea cartea care este rodul cercetărilor lui Ionuț-Daniel Barbu, ale coautorului Damian Anfile și ale Nicoletei-Liliana Dinu. Titlul de lucru al volumului este „Memorie bisericească și națională în Cimitirul Șerban Vodă – Bellu din Capitală”.

Biografia Episcopului Nifon Niculescu

Ierarhul Nifon Niculescu s-a născut la București în 1 iulie 1860, fiind botezat cu numele Nicolae. S-a căsă-torit în 1881. Și-a pierdut soția la numai o zi după primirea harului preoției.

În 1895, a fost ales Arhi-ereu-vicar al Mitropoliei Ungro-vlahiei, cu titulatura „Ploiești-nul”, după ce îmbrăcase haina călugăriei la Mănăstirea Cernica.

Împreună cu filantropul Iorgu Dumitrescu, a tipărit numeroase cărți de spiritualitate ortodoxă difuzate gratuit în sute de mii de exemplare în țară, pe front, în Basarabia și la diaspora română din SUA. A făcut parte și dintr-un comitet de strângere de fonduri pentru proiectul Catedralei Mântuirii Neamului.

În 1909 a fost ales pe tronul vacant al Dunării de Jos, unde a păstorit până la 1 ianuarie 1922, când s-a retras pe motive de sănătate. La Galați a finalizat lucrările la catedrala arhiepiscopală, pe care a sfințit-o în 6 august 1917, în timp ce românii luptau la Mărășești.

Sfârșitul i-a fost grăbit de un atentat cu bombă din Senatul României, prin care bolșevicii, în 8 decembrie 1920, au vrut să destabilizeze monarhia și statul român. În timpul monarhiei, ierarhii erau senatori de drept.

Bomba a ucis trei senatori și a rănit alți trei, printre care Episcopul Oradiei, Roman Ciorogariu, și Episcopul Nifon Niculescu. După atentat, acesta a fost operat de trei ori, iar Regele Ferdinand l-a vizitat la spital.

„Înmormântarea episcopului, din 1 martie 1923, a avut o aură de funeralii naționale, pentru că Episcopul Nifon era văzut ca o victimă întârziată a atentatului de la Senat, când fusese rănit grav”, spune Ionuț-Daniel Barbu. „La prohodirea lui au participat Mitropolitul Primat Miron Cristea, Mitropolitul Moldovei, Pimen Georgescu, și alți ierarhi și înalți oficiali.”

Sursa foto: Arhiva personală

basilica.ro